

LGS SÖZEL DENEME-1

1. Oturum - Sözel Bölüm

Toplam soru
50

Süre
75 dakika

Bölüm
Sözel

Kitapçık
A

CEVAP ANAHTARI VE AYRINTILI ÇÖZÜMLER

Bu çalışma özgün bir deneme sınavıdır; resmî MEB sınavı değildir.

Adı Soyadı

Okul / Sınıf

CEVAP ANAHTARI

TÜRKÇE

1 A	2 C	3 B	4 D	5 B
6 A	7 D	8 C	9 A	10 B
11 C	12 D	13 A	14 C	15 D
16 B	17 A	18 D	19 C	20 B

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

21 A	22 C	23 D	24 B	25 A
26 D	27 C	28 B	29 D	30 C

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

31 B	32 D	33 A	34 C	35 B
36 A	37 D	38 C	39 A	40 B

YABANCI DİL (İNGİLİZCE)

41 C	42 A	43 D	44 B	45 C
46 D	47 A	48 B	49 C	50 A

Dağılım kontrolü: A=13, B=12, C=13, D=12. Çözümlerde doğru seçeneğin gerekçesi ve çeldiricilerin neden uygun olmadığı açıklanmıştır.

● TÜRKÇE | ÇÖZÜMLER

1. "Almak" sözcüğü, kullanıldığı cümleye göre farklı anlamlar kazanabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "almak" sözcüğü "içine sığmak" anlamında kullanılmıştır?

- A)** Bu termos en fazla iki litre su alıyor. **B)** Koşucu son virajı beklenenden hızlı aldı.
C) Beklediğimiz güzel haberi sabah aldık. **D)** Masanın altını nemli bir bezle aldı.

Doğru cevap: A - Bu termos en fazla iki litre su alıyor.

A seçeneğinde termosun kapasitesi anlatıldığı için "almak" sözcüğü "içine sığmak" anlamındadır. B'de bir yolu ya da virajı geçmek, C'de haberin iletilmesi, D'de ise bir yeri temizlemek anlamı vardır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	Sözcük, yol almak/geçmek anlamındadır.
C	Sözcük, haberin kendisine ulaştırılması anlamındadır.
D	Sözcük, bir yeri silerek temizlemek anlamındadır.

Konu: Çok anlamlılık | Beceri: Sözcüğün bağlamdaki anlamını belirleme | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 65 sn

2. Derginin yeni sayısı için ekipteki herkes farklı bir konu önerdi. Editör, önerilerin ilgi çekici olduğunu ancak birbiriyle ilgisiz başlıkların dosyayı dağınık göstereceğini söyledi. Bunun üzerine ekip, her yazıyı ana temaya uygunluk, güvenilirlik ve anlatım gücü bakımından ayrıntılı biçimde değerlendirip yalnızca en uygun olanları seçti.

Bu metindeki ekibin tutumunu en iyi karşılayan deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşi yokuşa sürmek
B) Baltayı taşa vurmak
C) İnce eleyip sık dokumak
D) İpin ucunu kaçırmak

Doğru cevap: C - İnce eleyip sık dokumak

Ekip, yazıları birden fazla ölçüte göre dikkatle inceleyip seçmiştir. “İnce eleyip sık dokumak” bir işi bütün ayrıntılarıyla ve titizlikle değerlendirmek anlamına gelir; metindeki davranışla örtüşür.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Bir işi güçleştirmek anlamındadır; ekip çözüm üretmektedir.
B	Yanlış kişiye çatmak ya da beklenmedik bir engelle karşılaşmak anlamındadır.
D	Kontrolü kaybetmek anlamındadır; ekip tam tersine seçici davranmaktadır.

Konu: Deyimler | Beceri: Bağlama uygun deyim seçme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 90 sn

3.

- Karanlık Gökyüzü Parkı, ışık kirliliğinin düşük olduğu bir bölgede kurulmuştur.
- Ziyaretçiler parkta yılın belirli gecelerinde uzmanlar eşliğinde gökyüzü gözlemi yapabilmektedir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Işık kirliliği tamamen ortadan kaldırıldığı için Karanlık Gökyüzü Parkı'nda her gece uzmanlarla gözlem yapılır.
- B)** Işık kirliliğinin düşük olduğu bir bölgede kurulan Karanlık Gökyüzü Parkı'nda ziyaretçiler, yılın belirli gecelerinde uzmanlar eşliğinde gökyüzü gözlemi yapabilir.
- C)** Yalnızca uzmanların girebildiği Karanlık Gökyüzü Parkı, yıl boyunca ışık kirliliği ölçümü yapmak amacıyla kurulmuştur.
- D)** Ziyaretçiler, ışık kirliliği yüksek olsa da Karanlık Gökyüzü Parkı'nda diledikleri gece gözlem yapabilir.

Doğru cevap: B - Işık kirliliğinin düşük olduğu bir bölgede kurulan Karanlık Gökyüzü Parkı'nda ziyaretçiler, yılın belirli gecelerinde uzmanlar eşliğinde gökyüzü gözlemi yapabilir.

B seçeneği, parkın kuruluş yerini ve gözlem etkinliğinin yalnızca belirli gecelerde uzman eşliğinde yapıldığını eksiksiz korur. Diğer seçenekler "her gece", "yalnızca uzmanlar" veya "yüksek ışık kirliliği" gibi metinde bulunmayan bilgiler ekler.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	"Tamamen" ve "her gece" bilgileri verilmemiştir.
C	Parkın yalnızca uzmanlara açık olduğu ve ölçüm amacıyla kurulduğu söylenmemiştir.
D	Işık kirliliğinin yüksek olduğu ve gözlemin istenen her gece yapılabildiği çıkarılamaz.

Konu: İki cümleyi birleştirme | Beceri: Bilgileri anlam kaybı olmadan tek cümlede birleştirme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 105 sn

4. Elif, yarışma için hazırladığı öykünün ilk taslağını öğretmenine verdi. Öğretmeni, olay örgüsünün güçlü olduğunu ancak son bölümün yeniden yazılması gerektiğini söyledi.

Bu cümlelerden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Elif'in öyküsü yarışmada dereceye girmiştir. **B)** Öğretmen, öykünün tamamını başarısız bulmuştur.
- C)** Elif, öykünün son hâlini öğretmenine teslim etmiştir. **D)** Elif'in metninin en az bir bölümünde değişiklik yapması beklenmektedir.

Doğru cevap: D - Elif'in metninin en az bir bölümünde değişiklik yapması beklenmektedir.

Öğretmen son bölümün yeniden yazılmasını istediğine göre metinde en az bir değişiklik yapılması beklenir. Yarışma sonucu, öğretmenin bütün metne ilişkin olumsuz görüşü veya son hâlin teslim edildiği bilgisi verilmemiştir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Yarışmanın sonucu açıklanmamıştır.
B	Olay örgüsü güçlü bulunmuştur; tüm metin başarısız değildir.
C	Verilen metin ilk taslaktır, son hâl değildir.

Konu: Kesin çıkarım | Beceri: Verilen durumdan kesin yargıya ulaşma | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 95 sn

5. Bir kentin hafızası yalnızca görkemli anıtlarda saklanmaz. Mahalle çeşmesinin kitabesi, yıllardır aynı adla anılan küçük bir dükkân, bir sokağın neden öyle adlandırıldığını anlatan yaşlılar da bu hafızanın parçalarıdır. Bu nedenle kültürel mirası korumak, yalnızca eski yapıları onarmakla sınırlı kalmamalı; günlük yaşama ait tanıklıklar da yazılı ve görsel kayıtlarla geleceğe aktarılmalıdır.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Kentlerin turistik değerini artırmak için yeni anıtlar yapılmalıdır. **B)** Kent kültürünü korumak için yapılarla birlikte gündelik yaşamın izleri de belgelenmelidir.
- C)** Eski yapıların tamamı aynı yöntemle restore edilmelidir. **D)** Sözlü anlatımlar, kültürel miras açısından güvenilir kabul edilmemelidir.

Doğru cevap: B - Kent kültürünü korumak için yapılarla birlikte gündelik yaşamın izleri de belgelenmelidir.

Metin, kent belleğinin yalnızca yapılardan değil adlar, anlatılar ve gündelik tanıklıklardan da oluştuğunu vurgular. Bu yüzden en kapsamlı yargı B seçeneğidir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Metnin amacı yeni anıt yapmak değil var olan mirası çok yönlü korumaktır.
C	Tek bir restorasyon yönteminden söz edilmemiştir.
D	Sözlü tanıklıkların kayda geçirilmesi önerildiği için bu yargı metne aykırıdır.

Konu: Ana düşünce | Beceri: Metnin ana düşüncesini belirleme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 125 sn

6. Dijital notlar, arama yapmayı ve bilgileri sınıflandırmayı kolaylaştırır; ____ el yazısıyla not almak bazı öğrencilerin bilgiyi daha iyi hatırlamasına yardımcı olur.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) buna karşılık B) örneğin
C) böylece D) kısacası

Doğru cevap: A - buna karşılık

Cümlenin ilk bölümünde dijital notların, ikinci bölümünde ise el yazısının farklı bir yararı anlatılmıştır. İki farklı yönü karşılaştıran “buna karşılık” ifadesi düşüncenin yönünü uygun biçimde değiştirir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	Örnek verme anlamı taşır, burada karşılaştırma vardır.
C	Sonuç bildirir; ikinci bölüm ilk bölümün sonucu değildir.
D	Özetleme bildirir; ikinci bölüm özet değildir.

Konu: Geçiş ve bağlantı ifadeleri | Beceri: Düşüncenin yönünü değiştiren ifadeyi seçme | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 60 sn

7. Tohum bankalarında farklı bitkilere ait tohumlar düşük sıcaklık ve nem koşullarında saklanır. Böylece kuraklık, hastalık veya doğal afet nedeniyle bir bitki çeşidi yok olma tehlikesi yaşadığında o çeşidin yeniden yetiştirilmesi mümkün olabilir. Bu merkezler, tarımsal çeşitliliği geleceğe taşıyan birer güvence niteliğindedir.

Bu metne verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Tarımdaki Bütün Sorunların Çözümü **B)** Bitkisiz Şehirler
C) Yalnızca Çiftçilerin Kullandığı Merkezler **D)** Geleceğe Saklanan Tohumlar

Doğru cevap: D - Geleceğe Saklanan Tohumlar

Metnin odağında, bitki çeşitlerini gelecekte yeniden yetiştirebilmek amacıyla tohumların saklanması vardır. "Geleceğe Saklanan Tohumlar" hem konuyu hem amacı kapsar.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Tohum bankaları tarımdaki bütün sorunları çözmez.
B	Metin bitkisiz şehirlerden söz etmez.
C	Merkezlerin yalnızca çiftçilerce kullanıldığı belirtilmemiştir.

Konu: Başlık | Beceri: Metne uygun başlık belirleme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 105 sn

8. Sabah şehir meydanına kurulan gezici kütüphanenin kapıları açıldı. (I) Raflarda macera, bilim ve doğa konulu kitaplar vardı. (II) Bazı öğrenciler hangi kitabı seçecekleri konusunda kararsız kaldı. Görevli, üç kitaptan kısa bölümler okudu. (III) Öğleden sonra seçilen kitaplarla küçük bir okuma çemberi oluşturuldu. (IV)

Bu tanıtlar, kararsız kalan öğrencilerin seçim yapmasını kolaylaştırdı.

Bu cümle, metinde numaralanmış yerlerden hangisine getirilmelidir?

- A) I B) II
C) III D) IV

Doğru cevap: C - III

“Bu tanıtlar” sözü, görevlinin üç kitaptan kısa bölümler okumasına gönderme yapar. Bu nedenle cümle, bu eylemden hemen sonra gelen III numaralı yere yerleştirilmelidir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Henüz tanım yapılmadığı için gönderme belirsiz kalır.
B	Kararsızlık anlatılmış ancak tanım eylemi henüz gerçekleşmemiştir.
D	Cümle sonuçla ilgili olsa da “bu tanıtlar”ın en yakın göndergesi III numaralı yerdedir.

Konu: Paragrafta yapı | Beceri: Cümlelerin metindeki yerini belirleme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 115 sn

9. Arda, Beren, Ceren ve Doruk; saat 10.00, 11.00, 13.00 ve 14.00'te düzenlenen Robotik, Drama, Satranç ve Fotoğraf atölyelerinden birine katılacaktır. Her saatte yalnız bir atölye vardır ve her öğrenci farklı bir atölyeye katılacaktır.

- Beren'in atölyesi, programdaki sıraya göre Arda'nın atölyesinin hemen sonrasındadır.
- Ceren, Satranç atölyesine katılır.
- Doruk'un atölyesi Ceren'inkinden sonradır.
- Robotik atölyesi günün ilk atölyesidir.
- Fotoğraf atölyesi Drama atölyesinden sonra yapılır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A)** Arda, Robotik atölyesine katılır. **B)** Beren, Fotoğraf atölyesine katılır.
C) Ceren, Drama atölyesine katılır. **D)** Doruk, Satranç atölyesine katılır.

Doğru cevap: A - Arda, Robotik atölyesine katılır.

Beren, Arda'nın hemen sonrasında olmalıdır. Ceren Satrançta, Doruk ise Ceren'den sonra olduğundan Ceren 13.00'te, Doruk 14.00'te yer alır. Böylece Arda 10.00, Beren 11.00 olur. Robotik ilk atölye olduğuna göre Arda Robotik; Beren Drama; Ceren Satranç; Doruk Fotoğraf atölyesindedir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	Beren 11.00'de Drama atölyesindedir.
C	Ceren'in atölyesi Satrançtır.
D	Doruk 14.00'te Fotoğraf atölyesindedir.

Konu: Program oluşturma | Beceri: Koşullardan hareketle kesin sonuca ulaşma | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 160 sn

10. Bir okul kütüphanesinde bir ay içinde ödünç alınan kitapların sayısı ve zamanında iade edilme oranı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Kitap türü	Ödünç alınan	Zamanında iade oranı
Öykü	140	%80
Bilim	120	%85
Biyografi	90	%70
Şiir	60	%65

Zamanında iade edilmeyen kitap sayısı, ödünç alınan toplam kitaptan zamanında iade edilenlerin çıkarılmasıyla bulunur.

Buna göre zamanında iade edilmeyen kitap sayısı en fazla olan tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim B) Öykü
C) Biyografi D) Şiir

Doğru cevap: B - Öykü

Zamanında iade edilmeyen kitaplar: Öykü $140 \times \%20 = 28$, Bilim $120 \times \%15 = 18$, Biyografi $90 \times \%30 = 27$, Şiir $60 \times \%35 = 21$ 'dir. En yüksek değer 28 ile Öykü türündedir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Bilim türünde 18 kitap gecikmiştir.
C	Biyografide 27 kitap gecikmiştir; Öyküden bir eksiktir.
D	Şiirde 21 kitap gecikmiştir.

Konu: Tablo yorumlama | Beceri: Yüzde ve sayı verilerini birlikte yorumlama | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 165 sn

- 11.** Fiilimsiler, cümlede isim, sıfat veya zarf görevinde kullanılabilir; zarf-fiiller eylemin zamanını ya da yapılaş biçimini bildirebilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi, cümleye zaman anlamı katmıştır?

- A)** Her gün düzenli okumak kelime dağarcığını geliştirir. **B)** Bahçedeki kurumuş yaprakları torbaya doldurduk.
- C)** Güneş batınca kıyıdaki tekneler limana döndü. **D)** Soruları dikkatle okuyarak kısa sürede çözdü.

Doğru cevap: C - Güneş batınca kıyıdaki tekneler limana döndü.

C seçeneğindeki “batınca” zarf-fiili, teknelerin ne zaman limana döndüğünü bildirir. A’da isim-fiil, B’de sıfat-fiil, D’de ise eylemin nasıl yapıldığını bildiren zarf-fiil vardır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	“Okumak” isim-fiildir.
B	“Kurumuş” yaprakları niteleyen sıfat-fiildir.
D	“Okuyarak” zaman değil, yapılaş biçimi bildirir.

Konu: Fiilimsiler | Beceri: Fiilimsinin cümleye kattığı anlamı belirleme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 95 sn

12. Bir cümleinin ögeleri yükleme sorulan uygun sorularla bulunur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinin öge dizilişi “özne - dolaylı tümleş - nesne - yüklem” şeklindedir?

- A)** Gezinler sabah erkenden vadinin sonuna ulaştı. **B)** Kütüphaneci yeni kitapları raflara özenle yerleştirdi.
- C)** Kardeşim bana dün eski fotoğrafları gösterdi. **D)** Öğretmen öğrencilere deneyin aşamalarını anlattı.

Doğru cevap: D - Öğretmen öğrencilere deneyin aşamalarını anlattı.

D seçeneğinde “Öğretmen” özne, “öğrencilere” dolaylı tümleş, “deneyin aşamalarını” belirtili nesne, “anlattı” yüklemidir. Diğer cümlelerde zarf tümleşci bulunduğu için istenen sıra oluşmaz.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Özne-zarf tümleşci-dolaylı tümleş-yüklem sırasındadır.
B	Özne-nesne-dolaylı tümleş-zarf tümleşci-yüklem sırasındadır.
C	Özne-dolaylı tümleş-zarf tümleşci-nesne-yüklem sırasındadır.

Konu: Cümlelerin ögeleri | Beceri: Öge dizilişini belirleme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 100 sn

- 13.** Geçişsiz bir fiil edilgenlik eki aldığında cümlede işi yapan da işten etkilenen bir nesne de belirtilmez.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem, geçişsiz bir fiilin edilgen biçimidir?

- A)** Bu patikada yalnızca gündüzleri yürünür. **B)** Sergi salonu görevlilerce hazırlandı.
C) Rüzgâr kapıyı sertçe kapattı. **D)** Çocuklar bahçede neşeyle koştu.

Doğru cevap: A - Bu patikada yalnızca gündüzleri yürünür.

“Yürümek” nesne alamayan, geçişsiz bir fiildir. “Yürünür” biçiminde edilgenlik eki almıştır. B’de geçişli “hazırlamak” fiili edilgendir; C ve D etken çatılıdır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	“Hazırlamak” geçişli bir fiildir; edilgen olsa da sorudaki koşulu karşılamaz.
C	Etken ve geçişli bir fiildir.
D	Etken ve geçişsizdir; edilgen değildir.

Konu: Fiilde çatı | Beceri: Geçişsiz fiilin edilgen biçimini ayırt etme | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 125 sn

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A)** Bir çok öğrenci, sergiyi öğleden sonra gezdi. **B)** 23 Nisan'da ki törene bütün sınıflar katıldı.
- C)** Müzede, Orta Çağ'a ait çeşitli eserler sergileniyor. **D)** Herkez toplantının saat üçte başlayacağını biliyordu.

Doğru cevap: C - Müzede, Orta Çağ'a ait çeşitli eserler sergileniyor.

C seçeneğinde "Orta Çağ" dönem adı doğru yazılmış ve aldığı ek kesme işaretiyle ayrılmıştır. "Birçok" bitişik, "23 Nisan'daki" bitişik ve "herkes" biçiminde yazılmalıdır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	"Birçok" bitişik yazılır.
B	Bağlaç olmayan "-ki" eki bitişik yazılır: "23 Nisan'daki".
D	Doğru yazım "herkes"tir.

Konu: Yazım kuralları | Beceri: Doğru yazılmış cümleyi belirleme | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 65 sn

15. Masada gezi için gerekli araçlar vardı () pusula () düdük ve ilk yardım çantası () Rehber () () Herkes hazır mı () diye sordu.

Bu metinde yay ayraçla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (:) (,) (.) (:)" (?) B) (:) (:) (...) (,) (") (!)
C) (:) (,) (:) (:) (") (?) D) (:) (,) (,) (,) (") (?)

Doğru cevap: **D** - (:) (,) (,) (,) (") (?)

Açıklama yapılacağı için "vardı"dan sonra iki nokta, aynı görevdeki sözcükler arasına virgül, cümle sonuna nokta gelir. Hitap eden kişiyi bildiren "Rehber"den sonra virgül kullanılır; doğrudan aktarılan soru tırnak içinde başlar ve soru işareti kapanış tırnağından önce yer alır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	İlk boşluğa noktalı virgül değil iki nokta gelmelidir; alıntı işaretleri de eksiktir.
B	Araçlar arasında noktalı virgül ve cümle sonunda üç nokta gerekmez.
C	Liste bitiminde noktalı virgül, "Rehber"den sonra iki nokta uygun değildir.

Konu: Noktalama işaretleri | Beceri: Bağlama uygun noktalama işaretlerini seçme | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 130 sn

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A)** Sergi, öğrencilerin hazırladığı resimlerden oluşuyor. **B)** Yeni uygulama, kullanıcıların işlerini kolaylaştırıyor ve zaman kaybını azaltıyorlar.
- C)** Yağmur dinince çocuklar bahçeye çıktı. **D)** Bu konuda ne sen ne de ben karar verebiliriz.

Doğru cevap: **B** - Yeni uygulama, kullanıcıların işlerini kolaylaştırıyor ve zaman kaybını azaltıyorlar.

B seçeneğinde özne "yeni uygulama" tekildir; ikinci yüklem "azaltıyorlar" çoğul çekimlidir. "Azaltıyor" denmelidir. Diğer cümlelerde özne-yüklem ve anlam ilişkisi uygundur.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Özne ve yüklem uyumludur.
C	Zaman anlamı veren zarf-fil ve temel cümle uyumludur.
D	"Sen ve ben" anlamı birinci çoğul kişi yüklemiyle uyumludur.

Konu: Özne-yüklem uyumu | Beceri: Anlatım bozukluğunu belirleme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 90 sn

17. Deniz, Ece, Fırat ve Gökçe bir toplantıda art arda sunum yapacaktır.

- Deniz, Fırat'tan önce sunum yapacaktır.
- Ece ilk veya son sırada değildir.
- Gökçe, Ece'nin hemen ardından sunum yapacaktır.
- Fırat, Gökçe'den sonra sunum yapacaktır.

Buna göre sunum sırası aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Deniz - Ece - Gökçe - Fırat **B)** Ece - Gökçe - Deniz - Fırat
C) Deniz - Fırat - Ece - Gökçe **D)** Fırat - Deniz - Ece - Gökçe

Doğru cevap: A - Deniz - Ece - Gökçe - Fırat

Ece ilk veya son olamaz. Gökçe Ece'nin hemen arkasında ve Fırat da Gökçe'den sonra olmalıdır. Bu koşullar Ece'yi ikinci, Gökçe'yi üçüncü, Fırat'ı dördüncü sıraya yerleştirir; Deniz birinci kalır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	Ece ilk sıraya yerleştirilmiştir.
C	Fırat, Gökçe'den önce gelmektedir.
D	Deniz, Fırat'tan sonra gelmektedir.

Konu: Sıralama | Beceri: Birden çok koşula göre sıralama yapma | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 155 sn

- 18.** Bir okulda düzenlenen Sıfır Atık Haftası'na 120 öğrenci katılmıştır. Kampanyaya getirilen atıklarla ilgili veriler şöyledir:

Atık türü	Getiren öğrenci sayısı
Kâğıt	72
Plastik	48
Atık pil	30

Bir öğrenci birden fazla atık türü getirebilmiştir. Kâğıt ve plastik getiren 18 öğrenci vardır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A)** Kampanyaya toplam 150 farklı öğrenci atık getirmiştir. **B)** Kâğıt ve plastik getiren 18 öğrenci başka hiçbir atık getirmemiştir.
- C)** Kampanyaya katılan her öğrenci en az bir atık getirmiştir. **D)** Kâğıt getiren öğrenci sayısı plastik getiren öğrenci sayısından fazladır.

Doğru cevap: D - Kâğıt getiren öğrenci sayısı plastik getiren öğrenci sayısından fazladır.

Kâğıt getiren 72, plastik getiren 48 öğrenci olduğundan D kesin olarak doğrudur. Bir öğrenci birden çok tür getirebildiği için sayılar toplanarak farklı öğrenci sayısı bulunamaz; 18 öğrencinin pil getirip getirmediği ve tüm katılımcıların atık getirip getirmediği de bilinmez.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Türler arasında çakışma olduğundan $72+48+30$ farklı öğrenci anlamına gelmez.
B	Bu 18 öğrencinin pil getirip getirmediği belirtilmemiştir.
C	120 katılımcının tamamının atık getirdiği bilgisi yoktur.

Konu: İnfografik yorumlama | Beceri: Çakışabilecek verilerden kesin çıkarım yapma | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 115 sn

- 19.** Bir metni yeniden okumak, tek başına her zaman daha iyi anlamayı sağlamaz. Okur ikinci okumada sorular sorar, sonraki bölümlere ilişkin tahminlerde bulunur ve metindeki bilgilerle ilk düşüncelerini karşılaştırırsa okuma daha verimli hâle gelir. Bir sınıf uygulamasında öğrenciler, ikinci okumada yalnızca tahminlerini değiştiren cümleleri işaretlemiş ve tartışmaların daha ayrıntılı olduğu görülmüştür. Bununla birlikte bu yöntem, ön bilgi gerektiren her metni kendiliğinden kolaylaştırmaz.

Bu metinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A)** Soru sorarak okuma, anlama sürecini derinleştirebilir. **B)** Okur, ilk tahminleriyle metindeki bilgileri karşılaştırabilir.
- C)** Yeniden okuma yöntemi, ön bilgiye duyulan ihtiyacı tamamen ortadan kaldırır. **D)** Aynı yöntem, her metinde eşit ölçüde kolaylık sağlamayabilir.

Doğru cevap: C - Yeniden okuma yöntemi, ön bilgiye duyulan ihtiyacı tamamen ortadan kaldırır.

Metin, yöntemin ön bilgi gerektiren her metni kendiliğinden kolaylaştırmadığını açıkça belirtir. Bu nedenle ön bilgi ihtiyacını tamamen ortadan kaldırdığı söylenemez. Diğer üç yargı metinde doğrudan desteklenmektedir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Sorular ve tahminlerin okumayı verimli kıldığı belirtilmiştir.
B	İlk düşüncelerle metin bilgilerinin karşılaştırılması anlatılmıştır.
D	Yöntemin her metni kolaylaştırmadığı açıkça söylenmiştir.

Konu: Yardımcı düşünce | Beceri: Metinden çıkarılamayan yargıyı belirleme | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 145 sn

20.

- I. Bu küçük sensörler, toprağın nemini belirli aralıklarla ölçer.
- II. Böylece çiftçi, tarlanın her bölümüne aynı miktarda su vermek yerine yalnızca ihtiyaç duyulan alanları sulayabilir.
- III. Akıllı sulama sistemleri, suyun tarımda daha verimli kullanılmasına yardımcı olur.
- IV. Ölçüm sonuçları kablosuz olarak kontrol paneline aktarılır.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - IV - III - II
- B) III - I - IV - II
- C) III - IV - I - II
- D) II - III - I - IV

Doğru cevap: B - III - I - IV - II

Önce konu genel olarak tanıtılmalıdır: III. Ardından “bu küçük sensörler” ifadesinin göndergesi olan sistemin çalışma adımı açıklanır: I. Ölçümün aktarılması IV, bu verinin sağladığı sonuç ise “Böylece” sözüyle II. cümlede verilir. Sıra III-I-IV-II’dir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	“Bu küçük sensörler” ifadesi tanıtımdan önce kullanılmıştır.
C	Ölçüm sonuçlarının aktarımı, sensörlerin ölçüm yapmasından önce gelemez.
D	Sonuç bildiren “Böylece” cümlesi girişte kullanılamaz.

Konu: Paragraf oluşturma | Beceri: Cümleleri anlamlı sıraya koyma | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 140 sn

● T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK | ÇÖZÜMLER

- 21.** Mustafa Kemal'in doğduğu Selanik; işlek bir limana, demir yolu bağlantılarına ve farklı milletlerin bir arada yaşadığı çok kültürlü bir yapıya sahipti. Avrupa'da yayımlanan gazete ve dergiler kısa sürede şehre ulaşabiliyor, yeni fikirler burada tartışılabilirdi.

Bu özelliklerin Mustafa Kemal üzerindeki etkisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A)** Farklı düşünceleri tanımasına ve zengin bir fikir dünyası geliştirmesine ortam hazırlamıştır. **B)** Askerî zaferlerinin tamamını Selanik'te kazanmasını sağlamıştır.
- C)** Osmanlı Devleti'nin ekonomik sorunlarını tek başına çözmesine imkân vermiştir. **D)** Yalnızca geleneksel eğitim yöntemlerini benimsemesine neden olmuştur.

Doğru cevap: A - Farklı düşünceleri tanımasına ve zengin bir fikir dünyası geliştirmesine ortam hazırlamıştır.

Selanik'in çok kültürlü, ulaşım ve basın açısından dış dünyaya açık yapısı Mustafa Kemal'in farklı fikirlerle karşılaşmasına zemin hazırlamıştır. Diğer seçenekler metinde bulunmayan veya bu çevrenin etkisiyle ilişkilendirilemeyecek sonuçlardır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	Askerî zaferlerin yeri ve nedeni Selanik'in bu özellikleri değildir.
C	Tek kişinin devletin ekonomik sorunlarını çözmesi gibi bir bilgi yoktur.
D	Şehir, yeni ve farklı düşüncelere açık bir çevre olarak anlatılmıştır.

Konu: Selanik'in Mustafa Kemal'e etkisi | Beceri: Şehir özelliklerinden kişilik gelişimine çıkarım yapma | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 65 sn

22.

“Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir. İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.”

Amasya Genelgesi’ndeki bu ifadelerde aşağıdaki kavramlardan hangisi özellikle vurgulanmıştır?

- A)** Manda ve himaye **B)** Saltanatın güçlendirilmesi
C) Millî egemenlik **D)** Bölgesel kurtuluş

Doğru cevap: C - Millî egemenlik

Bağımsızlığın milletin kendi azim ve kararıyla sağlanacağını belirtmesi, yönetme ve karar verme gücünün millete dayandırıldığını gösterir. Bu, millî egemenlik anlayışının açık bir ifadesidir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Bağımsızlık vurgusu manda ve himayeye karşıdır.
B	Kurtuluşun padişahın değil milletin kararıyla olacağı belirtilmiştir.
D	Vatanın bütünü esas alınmıştır; bölgesel kurtuluş hedeflenmemiştir.

Konu: Amasya Genelgesi | Beceri: Belgeden temel ilkeye ulaşma | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 80 sn

23.

- I. Son Osmanlı Mebusan Meclisi Misak-ı Millî kararlarını kabul etti.
 II. İtilaf Devletleri İstanbul'u resmen işgal ederek Mebusan Meclisini dağıttı.
 III. 23 Nisan 1920'de Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı.

Bu gelişmeler arasındaki ilişkiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A)** Misak-ı Millî'nin kabulü, İstanbul'daki işgali sona erdirmiştir.
B) Mebusan Meclisinin dağıtılması, saltanat yönetimini güçlendirmiştir.
C) TBMM'nin açılmasıyla İstanbul Hükûmeti Anadolu'daki tek otorite hâline gelmiştir.
D) İstanbul'un işgali ve Mebusan Meclisinin dağıtılması, millî iradeyi temsil edecek yeni bir meclisin açılmasını hızlandırmıştır.

Doğru cevap: D - İstanbul'un işgali ve Mebusan Meclisinin dağıtılması, millî iradeyi temsil edecek yeni bir meclisin açılmasını hızlandırmıştır.

İstanbul'un işgaliyle Osmanlı Mebusan Meclisinin çalışamaz hâle gelmesi, millet iradesini güvenli bir yerde temsil edecek yeni bir meclis ihtiyacını artırmıştır. Bu süreç TBMM'nin Ankara'da açılmasına zemin hazırlamıştır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	İşgal, Misak-ı Millî'den sonra daha da sertleşmiştir.
B	Meclisin dağıtılması millî iradenin temsilini engellemiştir; saltanatı güçlendiren bir gelişme değildir.
C	TBMM, İstanbul Hükûmetine karşı millî mücadelenin merkezi olmuştur.

Konu: Misak-ı Millî ve TBMM'nin açılması | Beceri: Olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurma | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 85 sn

- 24.** Kurtuluş Savaşı'nda Doğu, Güney ve Batı cephelerinin mücadele biçimleri ve sonuçları birbirinden farklıdır.

Aşağıdaki cephe-özellik eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

- A)** Doğu Cephesi - Fransızlara karşı yerel direniş birlikleriyle mücadele edilmiştir.
B) Batı Cephesi - Düzenli ordu birlikleri Yunan kuvvetlerine karşı İnönü, Sakarya ve Büyük Taarruz savaşlarını yapmıştır.
C) Güney Cephesi - Ermenistan ile Gümrü Antlaşması imzalanmıştır.
D) Doğu Cephesi - Mudanya Ateşkes Antlaşması'yla silahlı mücadele sona ermiştir.

Doğru cevap: B - Batı Cephesi - Düzenli ordu birlikleri Yunan kuvvetlerine karşı İnönü, Sakarya ve Büyük Taarruz savaşlarını yapmıştır.

Batı Cephesi'nde Yunan ordusuna karşı düzenli orduyla I ve II. İnönü, Sakarya ve Büyük Taarruz mücadeleleri verilmiştir. Güney Cephesi Fransızlara karşı yerel direnişle; Doğu Cephesi Ermenistan'a karşı mücadele ve Gümrü Antlaşması'yla ilişkilidir. Mudanya ise Batı'daki askerî zaferlerden sonra imzalanmıştır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Bu özellik Güney Cephesi'ne aittir.
C	Gümrü Antlaşması Doğu Cephesi'yle ilgilidir.
D	Mudanya yalnızca Doğu Cephesi'ne ait bir gelişme değildir.

Konu: Kurtuluş Savaşı cepheleri | Beceri: Cepheleri özellikleriyle eşleştirme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 75 sn

25.

Askerî gelişme	Ardından yaşanan diplomatik gelişme
I. İnönü Zaferi	TBMM'nin Londra Konferansı'na davet edilmesi
Sakarya Meydan Muharebesi	Fransa ile Ankara Antlaşması'nın imzalanması

Bu tablodan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A)** Askerî başarılar TBMM'nin uluslararası alandaki siyasi gücünü artırmıştır.
- B)** İtilaf Devletleri bütün işgallerini I. İnönü'den sonra sona erdirmiştir.
- C)** Diplomatik görüşmeler askerî mücadeleden önce tamamlanmıştır.
- D)** TBMM, savaş boyunca hiçbir devlet tarafından muhatap alınmamıştır.

Doğru cevap: A - Askerî başarılar TBMM'nin uluslararası alandaki siyasi gücünü artırmıştır.

Zaferlerden sonra TBMM'nin konferansa çağırılması ve Fransa'nın antlaşma imzalaması, askerî başarının diplomatik tanınmayı ve görüşme gücünü artırdığını gösterir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	İşgaller I. İnönü'den sonra tamamen bitmemiştir.
C	Tablo, diplomatik gelişmelerin askerî başarıların ardından yaşandığını gösterir.
D	Londra Konferansı ve Ankara Antlaşması TBMM'nin muhatap alındığını kanıtlar.

Konu: Askerî ve diplomatik başarılar | Beceri: Askerî başarıların diplomasiye etkisini yorumlama | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 85 sn

26.

Belge	Öne çıkan sonuç
Mudanya Ateşkes Antlaşması	Türk-Yunan silahlı çatışması sona ermiş, Doğu Trakya savaş yapılmadan Türkiye'ye bırakılmıştır.
Lozan Barış Antlaşması	Yeni Türk Devleti'nin bağımsızlığı uluslararası alanda tanınmış, kapitülasyonlar kaldırılmış ve birçok sınır sorunu çözüme bağlanmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A)** Her iki belge de yalnızca ekonomik konuları düzenlemiştir.
- B)** Lozan, Mudanya'dan önce imzalanarak savaşın başlamasını engellemiştir.
- C)** Mudanya ile kapitülasyonlar kaldırılmış, Lozan ile Doğu Trakya alınmıştır.
- D)** Mudanya askerî mücadeleyi fiilen bitirirken Lozan kazanılan bağımsızlığı hukuken ve uluslararası düzeyde kesinleştirmiştir.

Doğru cevap: D - Mudanya askerî mücadeleyi fiilen bitirirken Lozan kazanılan bağımsızlığı hukuken ve uluslararası düzeyde kesinleştirmiştir.

Mudanya bir ateşkes belgesidir ve silahlı çatışmayı sona erdirir. Lozan ise barış antlaşması olarak bağımsız Türk Devleti'nin hukukî ve uluslararası statüsünü kesinleştirir. D seçeneği iki belgenin farklı işlevini doğru biçimde karşılaştırır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Belgeler askerî, siyasî ve hukukî sonuçlar doğurmuştur.
B	Mudanya 1922'de, Lozan 1923'te imzalanmıştır.
C	Kapitülasyonlar Lozan'da kaldırılmış; Doğu Trakya Mudanya ile alınmıştır.

Konu: Mudanya ve Lozan | Beceri: İki antlaşmanın işlevini karşılaştırma | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 105 sn

27. Türk Medeni Kanunu ile resmî nikâh zorunlu hâle getirildi; kadınlara boşanma, miras ve mahkemede tanıklık gibi alanlarda erkeklerle eşit haklar tanındı. Aile ve miras konularında tek bir hukuk düzeni oluşturuldu.

Bu düzenlemelerin aşağıdaki alanlardan hangisine doğrudan katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Askerî savunmanın güçlendirilmesine B) Tarım üretiminin artırılmasına
C) Hukukta birlik ve toplumsal eşitliğin geliştirilmesine D) Dış ticaretin genişletilmesine

Doğru cevap: C - Hukukta birlik ve toplumsal eşitliğin geliştirilmesine

Metinde aile, miras, nikâh ve tanıklık alanlarında ortak hukuk düzeni ve kadın-erkek eşitliği anlatılmaktadır. Bu nedenle doğrudan katkı hukukta birlik ve toplumsal eşitliktir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Askerî alanla ilgili bir düzenleme değildir.
B	Tarım üretimine ilişkin hüküm yoktur.
D	Dış ticaretle ilgili değildir.

Konu: Türk Medeni Kanunu | Beceri: İnkılabın toplumsal amacını belirleme | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 60 sn

28.

- I. Tevhid-i Tedrisat Kanunu - Eğitim kurumlarını tek çatı altında toplamak
- II. Kabotaj Kanunu - Türk limanları ve kara sularındaki taşıma hakkını Türk vatandaşlarına vermek
- III. Tekke ve zaviyelerin kapatılması - Çok partili siyasi yaşama geçmek

Numaralanmış eşleştirmelerden hangileri doğrudur?

- A)** Yalnız I
- B)** I ve II
- C)** II ve III
- D)** I, II ve III

Doğru cevap: B - I ve II

Tevhid-i Tedrisat eğitimde birliği, Kabotaj Kanunu ekonomik bağımsızlık ve deniz taşımacılığında millî egemenliği amaçlar. Tekke ve zaviyelerin kapatılması, çok partili yaşama geçmek için değil laik ve çağdaş toplum düzenini güçlendirmek için yapılmıştır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	II de doğru eşleştirilmiştir.
C	III yanlış olduğu için bu seçenek doğru değildir.
D	III. eşleştirme yanlıştır.

Konu: İnkılaplar ve amaçları | Beceri: Reformları amaçlarıyla eşleştirme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 80 sn

29.

Parti	Süreç
Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	Şeyh Sait İsyanı sonrasında Takrir-i Sükûn Kanunu'na dayanılarak kapatıldı.
Serbest Cumhuriyet Fırkası	Rejim karşıtlarının parti çevresinde toplanması üzerine kurucusu tarafından feshedildi.

Bu tablodan aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşılabilir?

- A)** Her iki parti de uzun yıllar iktidarda kalmıştır.
- B)** Her iki parti de aynı kişiler tarafından kurulmuştur.
- C)** Çok partili hayata geçiş, yabancı devletlerin işgali nedeniyle ertelenmiştir.
- D)** Dönemin siyasi ve toplumsal koşulları çok partili yaşamın kesintisiz sürdürülmesine elverişli olmamıştır.

Doğru cevap: D - Dönemin siyasi ve toplumsal koşulları çok partili yaşamın kesintisiz sürdürülmesine elverişli olmamıştır.

Her iki girişimin de rejim güvenliğini tehdit eden gelişmelerle kısa sürede sona ermesi, çok partili siyasal yaşam için gerekli ortamın henüz yeterince oluşmadığını gösterir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	İki parti de kısa süre yaşamıştır.
B	Kurucuları farklıdır.
C	Sona ermelerinde dış işgal değil iç siyasi sorunlar etkili olmuştur.

Konu: Çok partili yaşama geçiş denemeleri | Beceri: İki siyasi denemeden ortak sonuç çıkarma | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 85 sn

- 30.**
- Musul Sorunu görüşmeler ve Milletler Cemiyeti süreci sonunda 1926 Ankara Antlaşması'yla çözüldü.
 - Boğazların statüsü, değişen uluslararası koşullardan yararlanılarak Montrö Boğazlar Sözleşmesi'yle Türkiye lehine yeniden düzenlendi.
 - Hatay, diplomatik görüşmeler, seçim ve meclis kararı süreçlerinin ardından 1939'da Türkiye'ye katıldı.
 - Balkan Antantı ve Sadabat Paktı ile bölgesel güvenlik iş birliği geliştirildi.

Bu gelişmeler birlikte değerlendirildiğinde Atatürk Dönemi Türk dış politikasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A)** Bütün sorunlarda Misak-ı Millî hedeflerine eksiksiz ve aynı yöntemle ulaşılmıştır. **B)** Askerî güç, her dış politika sorununun çözümünde başvurulan ilk yöntem olmuştur.
- C)** Millî çıkarlar; gerçekçi, barışçı ve hukukî yöntemlerle korunmaya çalışılmıştır. **D)** Türkiye bölgesel iş birliğinden uzak durarak yalnızlık politikası izlemiştir.

Doğru cevap: C - Millî çıkarlar; gerçekçi, barışçı ve hukukî yöntemlerle korunmaya çalışılmıştır.

Olaylar, Türkiye'nin uluslararası koşulları gerçekçi biçimde değerlendirdiğini; görüşme, antlaşma, hukuk ve bölgesel iş birliği yollarını kullandığını gösterir. Musul'da hedefin tamamına ulaşamaması da dış politikanın gerçekçi yönünü ortaya koyar.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Musul Misak-ı Millî içinde olmasına rağmen Türkiye'ye katılamamıştır ve yöntemler farklıdır.
B	Örneklere diplomasi ve hukuk ön plandadır.
D	Balkan Antantı ve Sadabat Paktı bölgesel iş birliğinin kanıtıdır.

Konu: Dış politika ilkeleri | Beceri: Birden fazla dış politika olayından ortak ilke çıkarma | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 105 sn

● DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ | ÇÖZÜMLER

31. I. Suyun uygun basınçta 100 °C'de kaynaması
II. Bir tohumun uygun sıcaklık ve nemde filizlenmesi
III. Adaletin zayıfladığı toplumlarda huzursuzluğun artması

Bu örnekler sırasıyla hangi yasa türleriyle ilgilidir?

- A) Biyolojik - Fiziksel - Toplumsal B) Fiziksel - Biyolojik - Toplumsal
C) Toplumsal - Biyolojik - Fiziksel D) Fiziksel - Toplumsal - Biyolojik

Doğru cevap: B - Fiziksel - Biyolojik - Toplumsal

Kaynama madde ve enerjiyle ilgili fiziksel; tohumun gelişmesi canlıların yapısıyla ilgili biyolojik; adalet-huzur ilişkisi toplumların işleyişiyle ilgili toplumsal yasadır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	İlk iki yasa türü yer değiştirmiştir.
C	Birinci ve üçüncü sınıflandırma yanlıştır.
D	İkinci ve üçüncü sınıflandırma yanlıştır.

Konu: Evrendeki yasalar | Beceri: Fiziksel, biyolojik ve toplumsal yasaları sınıflandırma | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 60 sn

- 32.** Mert sınava hazırlanmak için bir plan yapmamış, çalışmalarını sürekli ertelemiş ve düşük not alınca “Demek ki kaderimde başarılı olmak yokmuş.” demiştir. Arkadaşı ise insanın önce sorumluluğunu yerine getirip gerekli çabayı göstermesi, sonra sonucu Allah’a bırakması gerektiğini söylemiştir.

Bu olayla ilgili en doğru değerlendirme aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** İnsan tercihlerini değiştiremediği için Mert’in sorumluluğu yoktur.
- B)** Tevekkül, çalışmadan sonucu beklemek anlamına gelir.
- C)** Başarı yalnızca kişinin gücüne bağlıdır; Allah’a güvenmenin bir anlamı yoktur.
- D)** Mert cüzi iradesini kullanarak çalışmakla yükümlüdür; doğru tevekkül çaba ve tedbirden sonra Allah’a güvenmektir.

Doğru cevap: D - Mert cüzi iradesini kullanarak çalışmakla yükümlüdür; doğru tevekkül çaba ve tedbirden sonra Allah’a güvenmektir.

İnsan akıl ve irade sahibi olduğu için tercih ettiği davranışlardan sorumludur. Çalışmamak kaderle açıklanamaz. Tevekkül, gerekli çabayı ve tedbirleri aldıktan sonra sonucu Allah’a bırakmaktır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	İnsan sınırlı da olsa seçim yapabilir ve seçimlerinden sorumludur.
B	Bu, yanlış tevekkül anlayışıdır.
C	İslam’da gayretle birlikte Allah’a güvenmek esastır.

Konu: İrade, sorumluluk ve tevekkül | Beceri: Kader anlayışını günlük durumla ilişkilendirme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 75 sn

33. Temel ihtiyaçlarını karşılamış ve borçlarını ödemiş olan Hasan Bey'in 100 gram altını vardır. Bu altının üzerinden bir yıl geçmiştir. Altının nisap miktarı 80,18 gram, zekât oranı ise kırkta birdir (%2,5).

Buna göre Hasan Bey'in vermesi gereken zekât miktarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2,5 gram
B) 1 gram
C) 10 gram
D) Zekât vermesi gerekmez

Doğru cevap: **A - 2,5 gram**

Hasan Bey'in altını nisap miktarını aşmış ve üzerinden bir yıl geçmiştir. 100 gramın kırkta biri $100/40 = 2,5$ gramdır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	Kırkta bir oranı 1 gram değildir.
C	Bu oran %10 olur; zekât oranı %2,5'tir.
D	Nisap ve bir yıl şartları sağlandığı için zekât gerekir.

Konu: Zekât hesabı | Beceri: Nisap ve zekât oranını uygulama | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 85 sn

34. I. Zekât, gerekli şartları taşıyan zengin Müslümanlara farzdır.
 II. Sadaka, maddi yardımın yanında güzel söz ve yararlı davranışları da kapsayabilir.
 III. İnfak yalnızca ramazan ayında yapılabilir.

Numaralanmış bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
 C) I ve II D) I, II ve III

Doğru cevap: C - I ve II

Zekât, şartları taşıyan Müslümanların mali ibadetidir. Sadaka ise maddi ve manevi her türlü iyiliği kapsayabilir. İnfak belirli bir aya bağlı değildir; kişi imkânı ölçüsünde her zaman Allah yolunda harcama yapabilir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	II de doğrudur.
B	I de doğrudur.
D	III yanlış olduğu için bütün ifadeler doğru değildir.

Konu: Zekât, infak ve sadaka | Beceri: Yardımlaşma kavramlarını karşılaştırma | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 75 sn

35. Aşağıdaki davranışlardan hangisi İslam'ın korunmasını istediği temel değerlerden "aklın korunması" ile doğrudan ilişkilidir?

- A)** İhtiyaç fazlası eşyaları bilinçsizce satın almak **B)** Bağımlılık yapan ve düşünme yetisini bozan maddelerden uzak durmak
- C)** Doğruluğunu araştırmadan bir haberi paylaşmak **D)** Ortak kullanım alanlarını kirletmek

Doğru cevap: B - Bağımlılık yapan ve düşünme yetisini bozan maddelerden uzak durmak

Aklın sağlıklı işleyişini bozan bağımlılık yapıcı maddelerden uzak durmak, aklın korunması ilkesinin doğrudan gereğidir.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	İsraf ve malın bilinçli kullanımıyla ilgilidir.
C	Doğruluk ve bilgi sorumluluğuyla ilgilidir.
D	Çevre ve kamu hakkıyla ilgilidir.

Konu: Aklın korunması | Beceri: Temel değerleri davranışlarla ilişkilendirme | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 55 sn

36. Bir öğrenci, bulaşıcı hastalıklardan korunmak için temizliğe dikkat etmekte, doktorun önerdiği tedaviyi uygulamakta ve hastayken başkalarına zarar vermemek için gerekli önlemleri almaktadır.

Bu davranışlar İslam'ın korunmasını istediği temel değerlerden hangisiyle öncelikle ilişkilidir?

- A) Canın korunması B) Malın korunması
C) Neslin korunması D) Dinin korunması

Doğru cevap: A - Canın korunması

Temizlik, tedavi ve başkalarına zarar vermeme tedbirleri insan sağlığını ve yaşamını korumaya yöneliktir. Bu nedenle öncelikli değer canın korunmasıdır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	Maddi varlıkların korunması doğrudan konu değildir.
C	Aile ve kuşakların devamı anlamındaki neslin korunması öncelikli vurgu değildir.
D	İbadet ve inanç özgürlüğüyle ilgili doğrudan bir durum yoktur.

Konu: Canın korunması | Beceri: Sağlık tedbirini dinin amaçlarıyla ilişkilendirme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 70 sn

37. Hz. Muhammed (sav), önemli bir konuda kendi görüşü farklı olsa da sahabelerinin düşüncelerini dinlemiş ve çoğunluğun kararına uymuştur. Sonuç beklenildiği gibi olmayınca arkadaşlarını küçümsememiş, onları kırmadan hatalardan ders çıkarılmasını sağlamış ve sorumluluğunu yerine getirmeye devam etmiştir.

- I. İstişareye önem verme
- II. Merhametli ve anlayışlı olma
- III. Sorumluluk bilinciyle hareket etme

Bu olayda numaralanmış özelliklerden hangileri görülmektedir?

- A)** Yalnız I **B)** I ve II
C) II ve III **D)** I, II ve III

Doğru cevap: D - I, II ve III

Sahabelerin görüşünü dinlemesi istişareyi; onları kırmaması merhamet ve anlayışı; sonuçtan sonra görevini sürdürmesi sorumluluk bilincini gösterir. Üç özellik de metinde vardır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	II ve III de metinde görülür.
B	Sorumluluk bilinci de vardır.
C	İstişare açıkça anlatılmıştır.

Konu: İstişare ve merhamet | Beceri: Olaydan örnek kişilik özellikleri çıkarma | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 90 sn

38.

Davranış	İlişkilendirilen özellik
Kendisine bırakılan emanetleri sahiplerine teslim etmesi	Güvenilirlik
Yetim ve çocuklarla yakından ilgilenmesi	Merhamet
Bir konuda sahabelerin görüşünü alması	Cesaret
Her durumda doğru sözlü olması	Doğruluk

Tablodaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Birinci B) İkinci
C) Üçüncü D) Dördüncü

Doğru cevap: C - Üçüncü

Sahabelerin görüşünü almak cesarettten önce istişareye ve ortak akla verilen önemi gösterir. Diğer eşleştirmeler güvenilirlik, merhamet ve doğruluk özellikleriyle doğrudan uyumludur.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Emaneti koruyup teslim etmek güvenilirliliktir.
B	Yetim ve çocuklara ilgi merhamettir.
D	Doğru sözlü olmak doğruluk özelliğinin doğrudan göstergesidir.

Konu: Peygamberimizin kişilik özellikleri | Beceri: Davranış-özellik eşleştirmesini değerlendirme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 70 sn

39. I. Hz. Muhammed'e (sav) vahiy yoluyla indirilmiştir.
II. İndirildiği günden bugüne aslı korunarak ulaşmıştır.
III. Yalnızca ilk Müslümanların yaşadığı döneme hitap eder.

Numaralanmış bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

Doğru cevap: A - I ve II

Kur'an-ı Kerim Hz. Muhammed'e vahiy yoluyla indirilmiş ve korunarak günümüze ulaşmıştır. Mesajı yalnızca ilk döneme değil bütün insanlığa ve çağlara yöneliktir; bu nedenle III yanlıştır.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	III yanlış olduğu için bu seçenek doğru değildir.
C	I doğrudur, III yanlıştır.
D	Bütün ifadeler doğru değildir.

Konu: Kur'an'ın temel özellikleri | Beceri: Kur'an'la ilgili doğru bilgileri seçme | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 70 sn

40.

Ayetelkürsi'de Allah'ın diri ve bütün varlığı ayakta tutan olduğu; O'nu uyuklama ve uykunun tutmadığı; göklerde ve yerde ne varsa O'na ait olduğu; insanların önlerinde ve arkalarında olanı bildiği; gökleri ve yeri korumanın O'na zor gelmediği bildirilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki yorumlardan hangisi Ayetelkürsi'nin anlamıyla bağdaşmaz?

- A)** Allah'ın bilgisi her şeyi kuşatır. **B)** İnsan, Allah'tan bağımsız olarak her şeyi bilebilir.
- C)** Allah'ın gücü sınırsızdır. **D)** Bütün varlık Allah'ın egemenliği altındadır.

Doğru cevap: B - İnsan, Allah'tan bağımsız olarak her şeyi bilebilir.

Ayet, Allah'ın bilgisinin kuşatıcılığını ve insan bilgisinin sınırlılığını vurgular. İnsanın Allah'tan bağımsız biçimde her şeyi bilebileceği düşüncesi bu anlamla bağdaşmaz. Diğer seçenekler ayetteki bilgi, kudret ve egemenlik vurgularıyla uyumludur.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Ayetin bilgi vurgusuyla uyumludur.
C	Gökleri ve yeri korumanın O'na zor gelmemesi kudreti gösterir.
D	Göklerde ve yerde olanların O'na ait olması egemenliği gösterir.

Konu: Ayetelkürsi'nin anlamı | Beceri: Ayetten desteklenmeyen yorumu belirleme | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 85 sn

● YABANCI DİL (İNGİLİZCE) | ÇÖZÜMLER

41.

Mia: Would you like to join my birthday picnic on Sunday?
Lara: _____. I have to visit my aunt then.

Which of the following completes the conversation?

- A)** Sure, that sounds awesome **B)** Yeah, why not
C) I'd love to, but I can't **D)** That's a great idea

Doğru cevap: C - I'd love to, but I can't

Lara gives a reason showing that she is not available. "I'd love to, but I can't" is a polite refusal and matches the following explanation.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	This accepts the invitation.
B	This also accepts the invitation.
D	This is a positive response, not a refusal.

Konu: Accepting and refusing invitations | Beceri: Choosing an appropriate refusal with a reason | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 55 sn

42. Leo prefers outdoor activities to indoor ones. He dislikes loud music and he is busy on Sunday.

Event	Time
Nature Walk	Saturday, 2 p.m.
Rock Concert	Saturday, 2 p.m.
Chess Club	Sunday, 11 a.m.
Movie Night	Sunday, 7 p.m.

Which event should Leo choose?

- A)** Nature Walk **B)** Rock Concert
C) Chess Club **D)** Movie Night

Doğru cevap: **A** - Nature Walk

Leo likes outdoor activities, dislikes loud music and is not free on Sunday. The Nature Walk on Saturday is the only event that meets all these conditions.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	A rock concert is loud.
C	It is an indoor activity and it is on Sunday.
D	It is on Sunday and it is indoors.

Konu: Preferences and free-time activities | Becerî: Matching preferences and schedule information | Güçlük: Orta
| Tahmini süre: 75 sn

43. I. Peel and slice two bananas.
II. Put some yogurt and honey in a bowl.
III. Add the banana slices to the bowl.
IV. ____

Which of the following completes the recipe?

- A) First, buy a large frying pan. B) Before peeling the bananas, serve the dessert.
C) Boil the mixture for thirty minutes. D) Finally, mix everything and serve it cold.

Doğru cevap: **D** - Finally, mix everything and serve it cold.

The first three steps prepare a cold banana-yogurt mixture. The logical final step is to mix all ingredients and serve it cold.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	A frying pan is not needed for this recipe.
B	Serving cannot come before preparation.
C	The ingredients do not need boiling.

Konu: Describing a simple process | Beceri: Completing the final step of a recipe | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 55 sn

44.

Caller: Hello. May I speak to Mr Lee, please?

Secretary: _____

Caller: Yes, please. Tell him to call Helen back.

Which of the following completes the conversation?

- A)** This is Mr Lee speaking. How can I help you? **B)** I'm afraid he is in a meeting. Would you like to leave a message?
- C)** Please hang up. I'll call you tomorrow. **D)** Could you repeat your phone number, Mr Lee?

Doğru cevap: B - I'm afraid he is in a meeting. Would you like to leave a message?

The caller leaves a message in the next line, so the secretary must say that Mr Lee is unavailable and offer to take a message.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	If Mr Lee were speaking, there would be no need to leave a message.
C	This does not offer help or explain availability.
D	The caller is Helen, not Mr Lee, and no repetition is needed.

Konu: Following phone conversations | Beceri: Selecting a response when the person is unavailable | Güçlük: Orta
| Tahmini süre: 70 sn

45. Rules for a safe password:

- Use at least eight characters.
- Use an uppercase letter, a lowercase letter and a number.
- Do not use your name or birth year.

The users are Mert, Bill, Rose and Ayşe.

Who created a password according to all the rules?

- A)** Mert: mert2020 **B)** Bill: BLUEWAVE
C) Rose: R7iverSun **D)** Ayşe: Ayse2012

Doğru cevap: C - Rose: R7iverSun

“R7iverSun” has more than eight characters and includes uppercase letters, lowercase letters and a number. It does not include Rose’s name or a birth year.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	It includes the user’s name and a year, and it has no uppercase letter.
B	It has no lowercase letter or number.
D	It includes the user’s name and a year.

Konu: Internet safety | Beceri: Applying password rules | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 80 sn

46.

Person	Comment
Ethan	I went rafting without a life jacket. It was terrifying.
Mia	I wanted to try climbing, but I stayed at home.
Tom	I went hiking alone and I didn't tell anyone my route.
Zoe	Climbing was challenging, but I followed the guide and wore a helmet. I loved it.

Who took safety precautions and enjoyed the activity?

- A) Ethan B) Mia
C) Tom D) Zoe

Doğru cevap: D - Zoe

Zoe followed the guide and wore a helmet, so she took safety precautions. She also says she loved the activity.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	He did not wear a life jacket and did not enjoy the experience.
B	She did not do the activity.
C	He went alone without sharing his route, which is unsafe.

Konu: Experiences and safety | Beceri: Identifying a safe and positive adventure experience | Güçlük: Orta |
Tahmini süre: 75 sn

- 47.** Emma is in Brooktown on Tuesday. She is free from 10:15 a.m. to 12:30 p.m. She wants to learn about the town's history and taste local food.

Place	Opening / activity time	Suggested visit
History Museum	9:30 a.m. - 12:00 p.m.	60 minutes
Old Market	10:00 a.m. - 2:00 p.m.	45 minutes
Castle	1:00 p.m. - 5:00 p.m.; closed on Tuesdays	90 minutes
Boat Tour	Departs at 11:30 a.m.	60 minutes

The History Museum and the Old Market are ten minutes apart.

Which plan is suitable for Emma?

- A)** Visit the History Museum first, then go to the Old Market. **B)** Visit the Castle first, then take the Boat Tour.
- C)** Spend ninety minutes at the Castle and have lunch at the Old Market. **D)** Take the Boat Tour and visit the Castle before 12:30 p.m.

Doğru cevap: A - Visit the History Museum first, then go to the Old Market.

Emma can visit the museum from 10:15 to 11:15, travel ten minutes and spend 45 minutes at the market, finishing at 12:10. This plan meets her interests and time limit.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	The castle is closed on Tuesday and opens after her free time.
C	The castle is closed and the visit would start too late.
D	The castle cannot be visited on Tuesday or before 12:30.

Konu: Tourist attractions and schedules | Beceri: Planning a visit under time and preference constraints | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 95 sn

48.

Day	Person	Chore
Monday	Ali	Take out the rubbish
Tuesday	Ece	Wash the dishes
Wednesday	Mert	Feed the cat
Thursday	Selin	Vacuum the living room

Today is Tuesday. Who is responsible for a chore today?

- A)** Ali **B)** Ece
C) Mert **D)** Selin

Doğru cevap: B - Ece

According to the chart, Ece washes the dishes on Tuesday.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	Ali's chore is on Monday.
C	Mert's chore is on Wednesday.
D	Selin's chore is on Thursday.

Konu: Household responsibilities | Beceri: Reading a chore chart | Güçlük: Kolay | Tahmini süre: 45 sn

- 49.** Dr Kaya observed how plant roots filtered tiny particles from water. She designed a filter inspired by this structure. The first twenty models did not work well, but the twenty-first model reduced impurities by ninety percent.

Which of the following is correct according to the text?

- A)** Dr Kaya copied a ready-made filter without testing it. **B)** Her first model was completely successful.
- C)** She used observation and repeated experiments to develop the filter. **D)** Her invention had no connection with nature.

Doğru cevap: C - She used observation and repeated experiments to develop the filter.

Dr Kaya first observed a natural structure and then tested many models. This shows observation, inspiration from nature and repeated experimentation.

Çeldirici	Neden uygun değil?
A	She designed and tested her own models.
B	The first twenty models did not work well.
D	The filter was inspired by plant roots.

Konu: Scientific process and inventions | Beceri: Inferring the method used by a scientist | Güçlük: Orta | Tahmini süre: 65 sn

50. Earthquake Safety Rules:

- Drop, cover and hold on during the shaking.
- Stay away from windows.
- Use the stairs, not the lift, after the shaking stops.
- Go to the assembly area after leaving the building.

Person	Plan
Nora	I'll protect my head under a strong table. After the shaking, I'll use the stairs and go to the assembly area.
Tom	I'll run downstairs while the building is shaking.
Lisa	I'll wait next to the window to see what is happening.
Mark	When the shaking stops, I'll take the lift and leave quickly.

Who follows all the safety rules?

- A)** Nora **B)** Tom
C) Lisa **D)** Mark

Doğru cevap: **A** - Nora

Nora protects herself during the shaking, uses the stairs afterwards and goes to the assembly area. The others break at least one safety rule.

Çeldirici	Neden uygun değil?
B	Running during the shaking is unsafe.
C	People should stay away from windows.
D	The lift should not be used after an earthquake.

Konu: Emergency precautions | Beceri: Evaluating an earthquake safety plan | Güçlük: Zor | Tahmini süre: 80 sn